

Святошнюк Арина Леонідівна
*кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри цивільно-правових
дисциплін Одеського національного
університету імені І.І. Мечникова*

ЦИФРОВІЗАЦІЯ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Цифровізація у цивільному судочинстві – це процес впровадження цифрових технологій у всі аспекти цивільного процесу з метою підвищення ефективності, прозорості та доступності судових процедур. Це охоплює використання електронних засобів для подання процесуальних документів, ведення судових справ, комунікації між учасниками процесу, а також доступ до судових рішень і інформації.

Так, основні компоненти цифровізації у цивільному процесі включають: 1) **електронне подання документів:** можливість учасників процесу подавати документи через електронні платформи.

Відповідно до ч.7 ст.14 ЦПК України, особі, яка зареєструвала електронний кабінет в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі або її окремій підсистемі (модулі), що забезпечує обмін документами, суд вручає будь-які документи у справах, в яких така особа бере участь, виключно в електронній формі шляхом їх направлення до електронного кабінету такої особи, що не позбавляє її права отримати копію судового рішення у паперовій формі за окремою заявою [1].

2) Відеоконференції – можливість проведення судових засідань дистанційно, що сприяє економії часу та ресурсів.

Відповідно до ч.1 ст. 212 ЦПК України, учасник справи, його представник має право брати участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду або у приміщенні іншого суду за умови наявності в

суді відповідної технічної можливості, про яку суд зазначає в ухвалі про відкриття провадження у справі, крім випадків, коли явка цього учасника справи в судове засідання визнана судом обов'язковою [1].

3) Доступ до інформації: створення відкритих реєстрів для забезпечення громадськості доступом до даних про судові справи та ухвали.

Створення відкритих реєстрів для забезпечення громадськості доступом до даних про судові справи та ухвали є важливим кроком у сприянні прозорості та підзвітності судової системи.

4) Автоматизація процесів: впровадження програмного забезпечення для автоматизації рутинних процедур, що зменшує навантаження на суддів і адміністрацію. Автоматизація процесів у цивільному процесі є важливим кроком у модернізації судової системи та підвищенні її ефективності.

Таким чином, цифровізація у цивільному судочинстві України має на меті зменшити бюрократичні перешкоди, покращити якість правосуддя та збільшити рівень довіри до судової системи.

Цифровізація цивільного судочинства в Україні має величезний потенціал для покращення ефективності, прозорості та доступності правосуддя. Враховуючи тенденції розвитку технологій, можна очікувати, що наступні роки принесуть подальше вдосконалення цієї системи, що сприятиме зниженню бюрократії, прискоренню процесів та підвищенню рівня довіри до судової влади.

Проте, для реалізації цих перспектив важливо продовжувати вдосконалювати інфраструктуру, зміцнювати кібербезпеку та забезпечувати всебічну підготовку як учасників процесу, так і самих суддів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18 березня 2004 р. No 1618-IV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>